

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP229/2010
din 23.09.2010

privind controlul financiar public intern

Publicat : 26.11.2010 în MONITORUL OFICIAL Nr. 231-234 art. 730 Data intrării în vigoare

Versiune în vigoare din 07.01.19 în baza modificărilor prin
[LP234 din 08.11.18 MO 448-460 din 07.12.18 art. 733](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul reglementării și scopul legii

(1) Prezenta lege stabilește **reguli și principii generale de organizare a controlului financiar public intern.**

(2) Scopul legii este consolidarea răspunderii manageriale pentru gestionarea optimă a resurselor conform obiectivelor entității publice, pe baza principiilor bunei guvernări, prin implementarea sistemului de **control intern managerial** și a activității de audit intern în sectorul public.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

Prevederile legii se aplică autorităților administrației publice centrale și locale, instituțiilor publice, precum și autorităților/instituțiilor autonome care gestionează mijloace ale bugetului public național.

Articolul 3. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

activități de control - politici și proceduri stabilite pentru abordarea riscurilor și atingerea obiectivelor entității publice;

audit intern - activitate independentă și obiectivă de asigurare și consiliere, destinată să adauge valoare și să îmbunătățească activitatea unei entități publice. Auditul intern ajută entitatea publică în îndeplinirea obiectivelor sale printr-o abordare sistematică și metodică, evaluând și îmbunătățind eficacitatea proceselor de management al riscului, control și guvernanță;

audit intern prin asociere - activitate de audit intern realizată în baza unui acord de asociere încheiat între două sau mai multe entități publice, care cooperează pentru asigurarea activității de audit intern;

audit intern pe bază de contract - activitate de audit intern realizată de către o persoană juridică sau fizică cu competențe în domeniul auditului intern (furnizor), contractată de către entitatea publică (beneficiar) și desfășurată conform prevederilor prezentei legi;

buna guvernare - mod de a governa prin care se asigură atingerea obiectivelor cu respectarea principiilor de transparență și răspundere, economicitate, eficiență și eficacitate, legalitate și echitate, etică și integritate;

cartă de audit intern - regulament intern al unității de audit intern care definește misiunea, competențele, responsabilitățile și aria de aplicabilitate a activității de audit intern, stabilește poziția

auditului intern în cadrul entității publice, autorizează accesul la documentele, bunurile și persoanele relevante pentru îndeplinirea corespunzătoare a misiunii de audit intern;

control intern managerial - sistem organizat de managerul entității publice și personalul acesteia în scopul asigurării bunei guvernări, care cuprinde totalitatea politicilor, procedurilor, regulilor interne, proceselor și activităților realizate în cadrul entității publice pentru a gestiona riscurile și a oferi o asigurare rezonabilă privind atingerea obiectivelor și rezultatelor planificate;

control financiar public intern - sistem general și consolidat instituit în sectorul public, format din controlul intern managerial, auditul intern și armonizarea centralizată a acestora, avînd scopul de a promova gestionarea entităților publice conform principiilor bunei guvernări;

economicitate - minimizarea costului resurselor alocate pentru atingerea rezultatelor estimate ale unei activități, cu menținerea calității corespunzătoare a acestor rezultate;

eficiență - raportul dintre rezultatele obținute și resursele utilizate pentru obținerea acestora;

eficacitate - gradul de îndeplinire a obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și raportul dintre efectul proiectat și rezultatul efectiv al activității respective;

entitate publică - autoritate a administrației publice centrale sau locale, instituție publică sau autoritate/instituție autonomă care gestionează mijloace ale bugetului public național;

fraudă - act ilegal caracterizat prin înșelătorie, disimulare sau trădare a încrederii, comis de o persoană sau entitate publică în scopul obținerii de mijloace bănești, bunuri/valori sau servicii ori al eschivării de la efectuarea plăților, pentru a-și asigura un avantaj personal ori în afaceri;

neregularitate - încălcare a cadrului normativ și a reglementărilor interne relevante ale entității publice, ce constă într-o activitate sau o omisiune neintenționată care afectează sau poate afecta negativ activitatea entității publice;

manager al entității publice - conducător al celui mai înalt nivel ierarhic al entității publice;

manager operațional - conducător responsabil de gestionarea unității organizaționale la fiecare nivel ierarhic al entității publice, exceptînd managerul entității publice;

management financiar și control - sistem implementat și realizat de persoanele responsabile de guvernare, administrare și de alt personal în conformitate cu cadrul normativ și reglementările interne, pentru a oferi o asigurare rezonabilă că fondurile publice sînt utilizate de către entitatea publică în mod legal, etic, transparent, economic, eficient și eficace;

management al riscurilor - proces sistematic de identificare, înregistrare, evaluare, control, monitorizare și raportare a riscurilor, organizat și efectuat în scopul asigurării rezonabile privind atingerea obiectivelor entității publice;

mediu de control - atitudine și acțiuni ale managerului entității publice, ale managerilor operaționali și ale angajaților privind importanța controlului intern managerial în cadrul entității publice, atmosfera, disciplina și condițiile necesare realizării obiectivelor acesteia;

misiune de audit intern - activitate de asigurare și consiliere, autorizată prin ordin și delimitată în timp, cu o arie de aplicabilitate bine determinată, care se finalizează prin emiterea unui raport de audit;

răspundere managerială - conștientizare și asumare de către managerul entității publice și de către managerii operaționali a responsabilității pentru acțiunile, deciziile și politicile promovate, inclusiv pentru maximizarea rezultatelor prin optimizarea resurselor, pe baza principiilor bunei guvernări, precum și obligația de a raporta despre obiectivele și rezultatele atinse;

risc - eveniment posibil care poate avea impact negativ în ceea ce privește atingerea obiectivelor entității publice;

unitate de audit intern - subdiviziune organizațională, funcțional independentă, din cadrul entității publice abilitată să efectueze auditul intern;

unitate auditată - subdiviziune organizațională ori entitate publică responsabilă de sistemul și/sau procesul supus evaluării de către subdiviziunea de audit intern.

în redacție/completat/substituit/exclus prin LP234 din 08.11.18 MO 448-460 din 07.12.18 art. 733

Articolul 4. Principiile bunei guvernări

(1) Principiile bunei guvernări sînt transparentță și răspundere, economicitate, eficiență și

eficacitate, legalitate și echitate, etică și integritate în activitatea entității publice.

(2) Managerului entității publice i se atribuie răspunderea managerială pentru asigurarea principiilor bunei guvernări.

Articolul 5. Componentele controlului financiar public intern

(1) Pentru promovarea unei bune guvernări a entităților publice, se implementează controlul financiar public intern, care include:

- a) controlul intern managerial;
- b) auditul intern;
- c) coordonarea și armonizarea centralizată.

(2) Responsabil pentru asigurarea prevederilor menționate la alin.(1) lit.a) și b) este managerul entității publice, iar pentru executarea prevederii de la alin.(1) lit.c) - Ministerul Finanțelor.

Capitolul II

CONTROL INTERN MANAGERIAL

Articolul 6. Scopul controlului intern managerial

Managerul entității publice organizează sistemul de control intern managerial pentru a asigura atingerea obiectivelor entității publice prin:

- a) economicitatea, eficacitatea și eficiența operațiunilor;
- b) conformitatea cu cadrul normativ și cu reglementările interne;
- c) siguranța și optimizarea activelor și a pasivelor;
- d) fiabilitatea și integritatea informației financiare și operaționale.

Articolul 7. Obiectul controlului intern managerial

Obiecte ale controlului intern managerial sînt toate sistemele, procesele și activitățile din cadrul domeniului de responsabilitate al entității publice.

Articolul 8. Implementarea sistemului de control intern managerial

Managerul entității publice implementează sistemul de control intern managerial conform Standardelor naționale de control intern în sectorul public, ținînd cont de complexitatea și domeniul de activitate al entității publice, în baza următoarelor componente:

- a) mediul de control;
- b) managementul performanțelor și al riscurilor;
- c) activitățile de control;
- d) informația și comunicarea;
- e) monitorizarea și evaluarea.

Articolul 9. Mediul de control

Managerul entității publice menține un mediu de control favorabil funcționării sistemului de management financiar și control prin:

- a) integritatea personală, profesională și etica conducerii și personalului;
- b) stilul de conducere, metodele și tehnicile de management;
- c) structura organizațională, inclusiv delegarea împuternicirilor și responsabilităților, precum și stabilirea liniilor de raportare;
- d) divizarea obligațiilor și responsabilităților;
- e) politici și practici de management al resurselor umane;
- f) competența personalului.

Articolul 10. Managementul performanțelor și al riscurilor

(1) Managerul entității publice și managerii operaționali stabilesc obiective, acțiuni și indicatori de performanță pentru activitatea entității publice și a subdiviziunilor organizaționale, fiind responsabili de monitorizarea, realizarea și raportarea acestora.

(2) Managerul entității publice și managerii operaționali stabilesc strategia de management al riscurilor în baza căreia identifică, înregistrează, evaluează, controlează, monitorizează și raportează sistematic riscurile ce pot afecta îndeplinirea obiectivelor.

Articolul 11. Activități de control

(1) Activitățile de control se organizează și se realizează în toate procesele și la toate nivelurile entității publice pentru a aborda riscurile și a asigura atingerea obiectivelor stabilite.

(2) Personalul entității publice, inclusiv managerul acesteia și managerii operaționali, efectuează activități de control care includ proceduri de autorizare și aprobare, divizare a sarcinilor, verificări, supravegheri, reconcilieri, controale privind accesul la resurse, fără a se limita la acestea.

Activitățile de control realizate prin intermediul sistemelor informaționale sînt parte integrantă a controlului intern managerial al entității.

(3) În cadrul proceselor se realizează activități de control eficiente din punctul de vedere al costului, care pot fi, în funcție de momentul efectuării:

a) controale ex-ante, care se organizează pînă la realizarea unei operațiuni, prin activități de control, pentru prevenirea erorilor, neregularităților, precum și a activităților ineficiente sau necorespunzătoare;

b) controale curente, care se organizează în timpul unei operațiuni pentru detectarea și excluderea erorilor sau neregularităților;

c) controale ex-post, care se organizează după realizarea unei operațiuni pentru detectarea ulterioară a erorilor, neregularităților, precum și a activităților ineficiente sau necorespunzătoare.

în redacție/completat/substituit/exclus prin LP234 din 08.11.18 MO 448-460 din 07.12.18 art. 733

Articolul 12. Informația și comunicarea

(1) Managerul entității publice și managerii operaționali stabilesc surse de informații credibile, accesibile și complete, precum și cantitatea, calitatea, periodicitatea și destinarii acestora, oferă angajaților acces necesar la sursele menționate în vederea îndeplinirii atribuțiilor și organizează un sistem adecvat de înregistrare a datelor.

(2) Managerul entității publice organizează sisteme de informare și comunicare internă și externă, care asigură circulația rapidă, completă și în timp util a informațiilor.

Articolul 13. Monitorizarea și evaluarea

(1) Managerul entității publice și managerii operaționali organizează monitorizarea în vederea evaluării și actualizării oportune a sistemului de control intern managerial.

(2) Monitorizarea și evaluarea se realizează prin supraveghere continuă, autoevaluare și audit intern.

Articolul 14. Organizarea sistemului de control intern managerial

(2) Managerul entității publice asigură instruirea persoanelor implicate în procesul implementării sistemului de control intern managerial.

(2¹) Managerul entității publice desemnează subdiviziunea organizațională responsabilă de coordonarea activităților de organizare și menținere a controlului intern managerial în cadrul entității.

(3) Sistemul de control intern managerial se organizează prin:

a) stabilirea obiectivelor, indicatorilor de performanță și elaborarea planurilor anuale și strategice;

b) managementul riscurilor asociate atingerii obiectivelor și realizării performanțelor planificate;

c) planificarea, monitorizarea și raportarea privind realizarea obiectivelor și performanțelor în raport cu resursele;

d) managementul eficient al resurselor umane și asigurarea competențelor necesare îndeplinirii sarcinilor;

e) elaborarea și aprobarea structurii organizaționale corespunzătoare în scopul atingerii obiectivelor;

f) delegarea împuternicirilor și responsabilităților fără a scuti persoana care delegă de răspunderea realizării acestora;

g) documentarea proceselor de bază și elaborarea procedurilor de lucru;

h) asigurarea eticii, integrității și transparenței în cadrul entității publice;

i) divizarea obligațiilor și responsabilităților;

j) întreprinderea măsurilor adecvate de prevenire, depistare și corectare a neregularităților;

fraudelor și de recuperare a pagubelor produse de acestea;

k) implementarea procedurilor adecvate de prevenire și detectare a fraudei și corupției.

(4) Managerul entității publice asigură coordonarea și monitorizarea organizării, menținerii și dezvoltării controlului intern managerial în cadrul entităților publice subordonate.

(5) În unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special, coordonarea și monitorizarea organizării, menținerii și dezvoltării controlului intern managerial în cadrul entităților publice subordonate se asigură conform modului stabilit de către autoritățile administrației publice respective, în condițiile prezentei legi și în conformitate cu normele legale care reglementează activitatea acestora.

în redacție/completat/substituit/exclus prin LP234 din 08.11.18 MO 448-460 din 07.12.18 art. 733

Articolul 15. Responsabilități în organizarea sistemului de control intern managerial

(1) Managerul entității publice este responsabil de organizarea sistemului de control intern managerial în entitatea publică.

(2) Managerii operaționali sînt responsabili în fața conducerii ierarhic superioare pentru organizarea sistemului de control intern managerial în subdiviziunile pe care le administrează.

(3) Fiecare angajat din cadrul entității publice contribuie la organizarea sistemului de control intern managerial, deținînd responsabilități și sarcini stabilite de managerul entității publice.

Articolul 16. Raportarea sistemului de control intern managerial

(1) Managerul entității publice, în rezultatul autoevaluării, apreciază organizarea sistemului de control intern managerial și emite anual, pentru anul precedent, o declarație de răspundere managerială.

(2) Ministerul Finanțelor reglementează modul de evaluare, raportare privind organizarea și funcționarea sistemului de control intern managerial, precum și modul de auto-evaluare și întocmire a declarației de răspundere managerială.

Capitolul III **AUDIT INTERN**

Articolul 17. Scopul și obiectul auditului intern

(1) Scopul auditului intern este acordarea consultanței și furnizarea asigurării obiective privind eficacitatea sistemului de control intern managerial, oferind recomandări pentru perfecționarea acestuia și contribuind la îmbunătățirea activității entității publice.

(2) Obiectul auditului intern cuprinde toate sistemele, activitățile și procesele entității publice.

(3) Auditul intern asigură evaluarea cel puțin o dată la trei ani a proceselor cu risc sporit din următoarele domenii:

a) financiar-contabil;

b) achiziții publice;

c) administrare a activelor;

d) tehnologii informaționale.

Articolul 18. Principiile fundamentale ale activității de audit intern

(1) Activitatea de audit intern se bazează pe următoarele principii:

a) independență;

b) integritate;

c) obiectivitate;

d) competență profesională;

e) confidențialitate;

f) respectarea standardelor profesionale.

(2) Principiile fundamentale ale activității de audit intern se aplică în conformitate cu Codul etic al auditorului intern și cu Standardele naționale de audit intern.

Articolul 19. Organizarea auditului intern

(1) În scopul evaluării sistemului de control intern managerial, entitatea publică organizează auditul

intern prin următoarele forme:

- a) audit intern efectuat de subdiviziunea instituită în structura entității publice;
- b) audit intern prin asociere;
- c) audit intern pe bază de contract.

(1²) În cadrul entităților publice din unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special, subdiviziunile de audit intern se instituie și activează conform modului stabilit de către autoritățile administrației publice respective, în condițiile prezentei legi și în conformitate cu normele legale care reglementează activitatea acestora.

(2) În cadrul entităților publice subordonate Guvernului care nu cad sub incidența alin. (1¹) și entităților publice din subordinea ministerelor pot fi instituite subdiviziuni de audit intern prin hotărâre de Guvern. Entitățile publice autonome față de Guvern au dreptul să instituie subdiviziune de audit intern în condițiile prezentei legi și în conformitate cu normele legale care reglementează activitatea entităților respective.

(3) Entitățile publice subordonate autorității administrației publice centrale sau locale au dreptul să și creeze unitate de audit intern cu acordul organului ierarhic superior, conform prevederilor alin.(4), (5) și (6).

(4) Unitatea de audit intern se instituie în subordinea directă a managerului entității publice și îi raportează în mod direct acestuia.

(5) Subdiviziunea de audit intern este dimensionată în baza volumului de activitate, conform criteriilor aprobate de către Guvern, astfel încât să asigure auditarea sistematică a întregului obiect al activității entității publice.

(7) Subdiviziunile de audit intern din cadrul entităților publice ierarhic superioare asigură efectuarea auditului intern în entitățile publice subordonate care nu dispun de subdiviziune de audit intern.

(8) Entitatea publică are dreptul să beneficieze de audit intern pe bază de contract. În acest caz, auditul intern este prestat de cel puțin o persoană care deține certificat de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public, eliberat de către Ministerul Finanțelor, sau certificat de calificare cu recunoaștere internațională în domeniul auditului intern.

Articolul 20. Tipurile misiunilor de audit intern

În cadrul activității de audit intern se desfășoară următoarele tipuri de misiuni de audit:

- a) misiuni de asigurare, care implică o analiză obiectivă a probelor de către auditorul intern pentru a formula opinii și concluzii cu privire la un sistem, la o activitate sau la un proces din cadrul entității publice auditate;
- b) misiuni de consiliere, care au un caracter de consultare și se desfășoară la solicitarea beneficiarului misiunii, cu acordul managerului entității publice.

în redacție/completat/substituit/exclus prin LP234 din 08.11.18 MO 448-460 din 07.12.18 art. 733

Articolul 21. Etapele activității de audit intern

Organizarea activității de audit intern include următoarele etape:

- a) planificarea strategică și anuală;
- b) realizarea misiunii de audit intern;
- c) raportarea;
- d) supravegherea implementării recomandărilor.

Articolul 22. Drepturile și obligațiile conducătorului unității de audit intern

(1) Conducătorul unității de audit intern are următoarele drepturi:

- a) să dispună de acces liber la bunurile, persoanele, informațiile, inclusiv în format electronic, necesare pentru atingerea scopului și obiectivelor misiunii de audit intern;
- b) să informeze managerul entității publice despre cele mai recente tendințe și practici de succes în domeniul auditului intern și să propună măsuri de aliniere la acestea în scopul atingerii unui nivel înalt de performanță a entității publice;
- c) să elaboreze, în caz de necesitate, instrucțiuni proprii de aplicare a Normelor metodologice de audit intern în sectorul public, specifice sectorului de activitate;

d) să propună soluții de optimizare a activității unității de audit intern.

(2) Conducătorul unității de audit intern are următoarele obligații:

a) să elaboreze și să înainteze spre aprobare managerului entității publice carta de audit intern;

b) să elaboreze și să înainteze spre aprobare managerului entității publice planul strategic și planul anual al activității de audit intern;

c) să monitorizeze implementarea planului anual al activității de audit intern;

d) să organizeze și să coordoneze activitățile de audit intern și să supravegheze realizarea acestora;

e) să prezinte managerului entității publice rapoarte ale misiunilor de audit intern, precum și raportul anual al activității de audit intern;

f) să informeze periodic, cel puțin trimestrial, managerul entității publice despre rezultatele activității de audit intern;

g) să monitorizeze procesul implementării recomandărilor de audit;

h) să asigure încadrarea auditorilor interni care au suficiente cunoștințe și aptitudini, conform Standardelor naționale de audit intern;

i) să informeze în scris managerul entității publice și managerul unității auditate în cazul descoperirii unor indicii de potențiale fraude în cursul misiunii de audit intern;

j) să remită Ministerului Finanțelor spre avizare proiectul cartei de audit intern și al instrucțiunilor proprii de aplicare a Normelor metodologice de audit intern în sectorul public;

k) să remită Ministerului Finanțelor copia cartei de audit intern, copia planului strategic al activității de audit intern, copia planului anual al activității de audit intern, instrucțiunile proprii de aplicare a Normelor metodologice de audit intern în sectorul public, precum și raportul anual al activității de audit intern;

l) să păstreze confidențialitatea informației acumulate în legătură cu efectuarea auditului intern.

abrogat prin LP234 din 08.11.18 MO 448-460 din 07.12.18 art. 733

Articolul 23. Drepturile și obligațiile persoanelor care efectuează auditul intern

(1) Persoanele care efectuează auditul intern au următoarele drepturi:

a) să obțină suportul necesar din partea personalului și managerului unității auditate;

b) să dispună de acces liber în încăperile entității publice;

c) să primească și să examineze documentele și datele relevante în format electronic, să solicite copiile și extrasele documentelor menționate și să ridice documentele în original, eliberând, la solicitare, o copie și o notă de recepționare;

d) să solicite și să primească informații și explicații de la personalul și managerul unității auditate;

e) să elaboreze, în caz de necesitate, proceduri pentru desfășurarea activității de audit intern;

f) să informeze managerul entității publice despre cele mai recente tendințe și practici de succes în domeniul auditului intern și să propună măsuri de aliniere la acestea;

g) să propună soluții de optimizare a activității de audit intern.

(2) Persoanele care efectuează auditul intern au următoarele obligații:

a) să activeze în conformitate cu cadrul normativ și principiile fundamentale ale activității de audit intern;

b) să elaboreze Carta de audit intern și Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern;

c) să planifice și să raporteze activitatea de audit intern, inclusiv rezultatele misiunilor de audit intern, în modul și forma stabilite de către Ministerul Finanțelor;

d) să monitorizeze și să raporteze implementarea recomandărilor de audit;

e) să informeze în scris conducătorul ierarhic superior, managerul entității publice sau, după caz, organele de drept competente privind descoperirea unor indicii de potențiale fraude și corupție;

f) să informeze conducătorul ierarhic superior, managerul entității publice și, după caz, Ministerul Finanțelor cu privire la prejudiciile aduse independenței sau obiectivității activității de audit intern;

g) să remită Ministerului Finanțelor copia Cartei de audit intern, copia Planului strategic al activității de audit intern, copia Planului anual al activității de audit intern, copia Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern, precum și copia procedurilor pentru

desfășurarea activității de audit intern;

h) să-și îmbunătățească cunoștințele, priceperea și alte competențe necesare prin participarea, anual, la diverse forme de dezvoltare profesională continuă în domeniu, cu o durată de cel puțin 40 de ore academice, cu excepția perioadei de suspendare a activității.

Articolul 24. Drepturile și obligațiile managerului unității auditate

(1) Managerul unității auditate are următoarele drepturi:

a) să solicite și să primească explicații privind constatările și recomandările expuse în proiectul raportului de audit;

b) să-și exprime în scris dezacordul privind constatările și recomandările expuse în proiectul raportului de audit și să ofere explicațiile relevante;

c) să primească un exemplar al raportului de audit.

(2) Managerul și personalul unității auditate au următoarele obligații:

a) să ofere suport și să coopereze cu persoanele care efectuează auditul intern;

b) să ofere informațiile, documentele și explicațiile solicitate de persoanele care efectuează auditul intern;

c) să prezinte documentele solicitate de persoanele care efectuează auditul intern și copiile acestora, în redacție/completat/substituit/exclus prin LP234 din 08.11.18 MO 448-460 din 07.12.18 art. 733

d) să elaboreze planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor expuse în proiectul raportului de audit;

e) să asigure implementarea recomandărilor conform planului de acțiuni;

f) să informeze managerul entității publice și persoanele care efectuează auditul intern despre implementarea recomandărilor conform planului de acțiuni;

g) să asigure condiții adecvate de lucru pentru persoanele care efectuează auditul intern.

Articolul 25. Drepturile și obligațiile managerului entității publice

(1) Managerul entității publice are următoarele drepturi:

a) să organizeze funcția de audit intern conform art.19;

b) să solicite și să primească de la persoanele care efectuează auditul intern informații privind activitatea de audit intern desfășurată în cadrul entității publice.

(2) Managerul entității publice are următoarele obligații:

a) să organizeze auditul intern și să asigure resursele necesare pentru ca acesta să fie eficient;

b) să ofere independență organizațională și funcțională unității de audit intern, inclusiv prin subordonarea directă a acesteia față de managerul entității publice;

c) să asigure independența persoanelor care efectuează auditul intern în realizarea și raportarea activităților de audit intern;

d) să autorizeze persoanele care efectuează auditul intern printr-un ordin privind efectuarea misiunii de audit intern;

e) să solicite, în scris, de la persoane terțe informația necesară pentru efectuarea auditului intern, la cererea persoanelor care efectuează auditul intern;

f) să aprobe Carta de audit intern, Planul strategic și Planul anual al activității de audit intern, Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern, precum și procedurile pentru desfășurarea activității de audit intern;

g) să întreprindă măsuri de soluționare a cazurilor de prejudiciere a independenței și obiectivității activității de audit intern;

h) să sesizeze organele de drept competente cu privire la indicii de potențiale fraude și corupție, raportate de auditul intern.

Articolul 26. Conflictul de interese

Persoanele care efectuează auditul intern vor informa conducătorul activității de audit intern despre existența unui conflict de interese în următoarele cazuri:

a) pe parcursul ultimului an, auditorul intern a fost angajat în unitatea auditată;

b) pe parcursul ultimului an, soțul/soția sau rudele de pînă la al doilea grad ale auditorului intern au deținut funcții de conducere în unitatea auditată;

c) în alte circumstanțe ce generează conflicte de interese.

Articolul 27. Restricții

(1) Se interzice imixtiunea în activitatea de audit intern în ceea ce privește definirea ariei sale de aplicabilitate, realizarea activității și comunicarea rezultatelor.

(2) **Persoanele care efectuează auditul intern nu au dreptul:**

a) să realizeze sarcini operaționale ale entității publice, precum și alte activități care pot constitui obiect al auditului intern;

b) să dirijeze activitatea personalului entității publice, exceptând cazurile de participare a acestuia la realizarea misiunii de audit intern;

c) să efectueze inspecții (revizii) financiare;

d) să investigheze fraude;

e) să utilizeze în scopuri personale informații obținute în cadrul misiunilor de audit intern.

Articolul 28. Raportarea activității de audit intern

Entitatea publică prezintă rapoarte cu privire la activitatea de audit intern în modul și forma stabilite de către Ministerul Finanțelor.

Articolul 28¹. Interacțiunea auditului intern cu auditul public extern

În scopul informării adecvate și evitării suprapunerilor activităților, subdiviziunile de audit intern colaborează cu Curtea de Conturi și remit acesteia:

a) copia Planului anual al activității de audit intern;

b) copia Raportului anual al activității de audit intern.

în redacție/completat/substituit prin LP234 din 08.11.18 MO 448-460 din 07.12.18 art. 733

Capitolul IV COORDONARE ȘI ARMONIZARE CENTRALIZATĂ

Articolul 29. Coordonarea controlului financiar public intern

Ministerul Finanțelor este responsabil de elaborarea și monitorizarea politicii în domeniul controlului financiar public intern și îndeplinește următoarele atribuții:

a) elaborează, promovează și monitorizează politicile în domeniul controlului financiar public intern;

b) elaborează și actualizează cadrul normativ în domeniul controlului financiar public intern;

c) monitorizează și evaluează calitatea activității **de audit intern, indiferent de forma organizării acesteia;**

d) monitorizează și evaluează calitatea sistemului de **control intern managerial;**

e) prezintă Guvernului, pînă la data de 1 iunie a fiecărui an, raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern pe anul precedent;

f) coordonează și/sau organizează instruirea în domeniul **controlului intern managerial**, precum și instruirea auditorilor interni din sectorul public;

g) elaborează și dezvoltă mecanismele de certificare a auditorilor interni;

h) reglementează modul de asociere și contractare în vederea asigurării auditului intern;

i) armonizează cadrul normativ în domeniul controlului financiar public intern cu bunele practici internaționale;

j) colaborează cu organismele internaționale și instituțiile de specialitate din domeniul controlului financiar public intern.

Articolul 30. Consiliul controlului financiar public intern

(1) În scopul monitorizării controlului financiar public intern, se instituie Consiliul controlului financiar public intern ca organ consultativ pe lângă Ministerul Finanțelor, cu următoarele atribuții de bază:

a) avizarea proiectelor de acte normative în domeniul controlului financiar public intern;

b) avizarea raportului anual consolidat privind controlul financiar public intern;

c) examinarea aspectelor problematice privind funcționarea sistemului de control financiar public intern și înaintarea propunerilor pentru remedierea acestora.

(2) Din Consiliu fac parte reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, ai unităților de audit intern ale entităților publice, cadre didactice cu titluri științifice și alți specialiști din domeniu.

(3) Regulamentul de funcționare și componența nominală a Consiliului se aprobă prin ordinul ministrului finanțelor. Sursele de finanțare a Consiliului sînt prevăzute distinct în planul de finanțare al Ministerului Finanțelor.

Articolul 31. Interacțiunea cu auditul public extern

În scopul informării adecvate a auditului public extern, unitățile de audit intern colaborează cu Curtea de Conturi și remit acesteia:

a) copia planului anual al activității de audit intern;

b) copia raportului anual al activității de audit intern.

Capitolul V DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 32. Intrarea în vigoare

Prezenta lege intră în vigoare la 12 luni de la data publicării.

Articolul 33. Organizarea executării legii

Guvernul, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Articolul 34. Abrogarea unor reglementări

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

a) noțiunile de "Bună guvernare" și "Managementul riscurilor" din art.1 și titlul IX¹ din Legea nr.847-XIII din 24 mai 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, ediție specială), cu modificările ulterioare;

b) noțiunea de "audit intern" din art.1 și capitolul XIII din Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art.116), cu modificările ulterioare.

în redacție/substituit/abrogat prin LP234 din 08.11.18 MO 448-460 din 07.12.18 art. 733

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Mihai GHIMPU

Chișinău, 23 septembrie 2010.

Nr.229.